

COMPARAȚIA UNOR SISTEME FISCALE DIN VESTUL EUROPEI PRIN PRISMA IMPOZITELOR DIRECTE MAJORE

LECT. UNIV. DRD. ABRUDAN LEONARD

Universitatea din Oradea, 0259-408109

E-mail: labrudan@uoradea.ro

The analysis that I have made in this work has a final explanation: the fiscal reform is about to continue in almost every country in Europe regardless of its position in geographical sense. Tradition is about to fall in this matter and percents thresholds and other elements are about to change.

Demersul de mai jos a fost determinat de acuitatea fenomenului fiscal la nivelul continentului, atât în țări proaspăt admise în Uniunea Europeană, cât și în țări cu tradiție fiscală neîntreruptă (fac această precizare deoarece statele din fostul bloc comunist, dintre care s-au integrat câteva, iar altele urmează a o face, au avut o perioadă de continență fiscală). Toată Europa este în stadiul de reformă fiscală, chiar dacă nu toate țările o încep de la bază ci fac reforma la nivel de cote și tranșe, astfel că se impune o analiză a unor sisteme fiscale din vestul continentului pentru a sublinia nevoia de modificare.

În acest sens vom construi un tabel în care vom ilustra elementele de asietă ale impozitelor pe veniturile persoanelor fizice în țările din vest, de astă dată, cu tranșe de venit și cote de prelevare. Datele¹ sunt la nivelul anului 2004 spre sfârșitul acestuia. Sumele sunt reflectate în moneda unică Europeană.

Tabel 1. Elemente de asietă în domeniul impozitelor pe veniturile persoanelor fizice în țări din Europa de Vest

Țara	Tranșe de venit	Cote de prelevare
Danemarca	Până la 34.100 De la 34.101 la 41.000 Peste 41.001	35,5% 36% 45%
Franța	Până la 4.262 De la 4.263 la 8.382 De la 8.383 la 14.753 De la 14.754 la 23.888 De la 23.889 la 38.868 De la 38.869 la 47.932 Peste 47.933	0 6,83% 19,14% 28,26% 37,38% 42,62% 48,09%
Germania	Până la 7.664 De la 7.665 la 12.739 De la 12.740 la 52.151 Peste 52.152	0 16% asupra a ce depășește 7.664 24,05% asupra a ce depășește 12.739 45% asupra a ce depășește 52.151
Marea Britanie	Până la 2.958 De la 2.959 la 45.980 Peste 45.981	10% 22% 40%
Spania	Până la 4.000 De la 4.001 la 13.800 De la 13.801 la 25.800 De la 25.801 la 45.000 Peste 45.001	15% 600 EUR + 24% asupra a ce depășește 4.000 2.952 EUR + 28% asupra a ce depășește 13.800 6.312 EUR + 37% asupra a ce depășește 25.800 13.416 EUR + 45% asupra a ce depășește 45.000

¹ <http://www.worldwide-tax.com>

Facem precizarea că Danemarca se află într-o situație aparte deoarece cotele de prelevare conțin un procent ridicat de impozite locale (în jurul a 30%). Oricum se observă ușor faptul că această țară are cea mai mare presiune fiscală asupra cetățenilor săi cea mai joasă cotă fiind de 35,5% și percepută până la un nivel relativ ridicat de 34.100 euro, în timp ce alte țări practică cote mult mai reduse la aproximativ același nivel al veniturilor. Este suficient să aruncăm o privire asupra datelor din tabel și ne vom convinge: 37,38% în Franța, 24,05% în Germania, 22% în Marea Britanie și 37 de procente în Spania, cea mai apropiată cotă fiind la 8 procente mai jos decât cea daneză. Acest fapt nu este unul surprinzător deoarece este cunoscut că rata presiunii fiscale în Danemarca este dintre cele mai apăsătoare. Ceea ce pare surprinzător este faptul că la un relativ pol opus se află Marea Britanie, am spus pare deoarece în realitate nu este știut fiind faptul că sistemul anglo-saxon este unul liberal.

Să vedem, în continuare, cum stau lucrurile în privința distribuției Produsului Intern Brut pe cap de locuitor în țările din vestul continentului. Vom revela acest lucru într-un tabel în care vom trece sumele în moneda unică europeană asta pentru a avea o analiză coerentă a sistemelor fiscale și a ceea ce lasă ele spre utilizare contribuabililor.

Tabel 2. Produsul Intern Brut per capita în țări din Europa de Vest

Țara	PIB <i>per capita</i> (EUR)
Danemarca	22.900
Franța	21.400
Germania	20.200
Marea Britanie	22.300
Spania	17.800

Sursa: OECD Observer. OECD în cifre, ediția 2004.

Având la dispoziție datele de mai sus nu ne rămâne decât să aplicăm cotele de prelevare proprii fiecărui sistem fiscal dintre cele studiate asupra tranșelor de venit aferente și să obținem sumele care le rămân cetățenilor spre folosință, precum și ce procent din PIB *per capita* descrie aceste sume. La fel ca la paragraful anterior în care am făcut o analiză asemănătoare vom compila cele două tabele de mai sus și vom obține ceea ce ne dorim.

Tabel 3. Valori post-impunere privitoare la veniturile persoanelor fizice

Țara	Sume rămase după impunere (EUR)	Procent (PIB/ <i>capita</i>) rămas
Danemarca	14.770	64,5%
Franța	15.350	71,72%
Germania	13.793	68,28%
Marea Britanie	17.394	78%
Spania	10.691	60%

Sursa: calcule proprii

Fiind acum în măsură să efectuăm analiza observăm că sistemul fiscal care lasă cei mai mulți bani, atât în sumă absolută, cât și ca procent, este cel britanic, iar cel mai „zgârcit” din acest punct de vedere este cel spaniol, chiar dacă am fi fost tentați să credem că ar fi cel danez, având în vedere rata mare a presiunii fiscale din această țară. Exceptând aceste ultime două cazuri vedem că celelalte trei se înscriu într-un interval relativ restrâns care ne-ar putea îndreptăți să considerăm că acolo ar fi media din perspectivă fiscală la nivel de regiune. Făcând această considerație putem spune că țările din spațiul vest-european au un anumit grad de armonizare a impozitelor directe cu toate că „acordarea” lor nu constituie o prioritate, eforturile fiind îndreptate în special către prelevările indirecte. Analizând datele din tabel devine clar că alegerea celor cinci state din zonă a fost una inspirată, avem și „vârfuri” și „joase” și avem și posibilitatea de a revela o medie a zonei. Categorisirile de mai înainte pot fi abordate sub două aspecte: primul din perspectiva guvernelor, a căror preocupare este de a mobiliza resurse pentru necesitățile publice, iar al doilea din punctul de vedere al contribuabililor a căror grijă este de a avea cât mai multe astfel de resurse la dispoziție în vederea satisfacerii nevoilor lor personale și ale familiilor lor.

Dacă am avea la dispoziție date privitoare la un consum mediu la nivelul populației am reuși să aflăm și cât pot cetățenii statelor studiate economisi, dar considerăm că un astfel de demers ar dilua sensul analizei. De aceea vom continua cu prezentarea impozitelor pe rezultatele companiilor prin prisma cotelor în care ele se așază și alăturând datele din această prezentare analizei făcute anterior vom fi în măsură să ne facem o imagine de ansamblu a impozitării directe în vestul Europei.

În acest sens vom face apel la datele pe care le-am prezentat la subcapitolele aferente fiecărei țări și vom extrage de acolo informațiile referitoare la impozitele așezate asupra veniturilor companiilor, construind un tabel din care vom putea mai ușor să ne dăm seama de fenomen.

Tabel 4. Cote de prelevare² a impozitului pe rezultatele societăților comerciale în țări din regiune

Țară	Cotă de prelevare
Danemarca	30%
Franța	35,4%
Germania	26,38%
Marea Britanie	30%
Spania	35%

Menționăm că în cazul Franței și Germaniei am arătat care sunt cotele efective după cum am mai spus în prezentare la momentul respectiv. Am ales acest mod deoarece pe noi ne interesează care sunt cotele efective și nu cele standard sau de altă natură, iar în cazul unei analize trebuie să folosim aceeași măsură pentru toate elementele analizate. Din tabel observăm că gradul de omogenitate al cotelor este relativ scăzut în cazul acestui impozit, fără să existe o valoare sau un interval de valori pe care să-l putem considera ca medie, în sens de aglomerare a valorilor în jurul acestei medii. Bineînțeles că dacă ne raportăm la o scală largă, gen 1-100%, valorile din tabel se pot așeza în jurul unui interval de medie, dar având în vedere ce cote se practică în mod obișnuit scala trebuie să fie mult mai „strânsă”, să zicem între 20 și 40 de procente, astfel că afirmația de mai înainte nu stă în picioare.

În esență putem spune despre impozitarea directă la nivelul regiunii de vest a continentului că se păstrează pe un trend de armonizare lentă în sensul reducerii cotelor de prelevare, mai ales la impozitul pe veniturile firmelor. Această reducere are multiple orientări, atât pentru a menține contribuabilii autohtoni pe teatrul de operațiuni intern, cât și pentru a atrage investitori din afara teritoriului statelor respective în vederea dezvoltării pieței interne. La fel se întâmplă lucrurile și în cazul contribuabililor persoane fizice, în contextul libertății de circulație a factorului muncă aceștia să nu fie supuși tentației de a părăsi țara lor de origine în favoarea unei rezidențe ceva mai „blânde” din punct de vedere fiscal.

Bibliografie:

1. <http://www.worldwide-tax.com>
2. *** - OECD Observer. OECD în cifre, ediția 2004.

² <http://www.worldwide-tax.com>